

Sygn. akt I CSK 196/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa D.S.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń i Reasekuracji „[...]” S.A. w W.
o ukształtowanie stosunku prawnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 lipca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w W.
z dnia 21 czerwca 2017 r., sygn. akt VI ACa [...] /16,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 12517 (dwanaście tysięcy pięćset siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w W. z dnia 21 czerwca 2017 r. pozwane Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „[...]” S.A. w W. wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparła na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.)

wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa.

Powyższych wymagań nie spełnił skarżący wskazując na wątpliwości interpretacyjne dotyczące rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) przy wykazywaniu przesłanek uzasadniających modyfikację przez sąd wysokości świadczenia stron umowy ze względu na wystąpienie nadzwyczajnej zmiany stosunków (art. 357¹ k.c.). Podnieść bowiem należy, że wyróżnione zagadnienie prawne oraz jego uzasadnienie, które zostało przywołane w skardze kasacyjnej, w swej istocie stanowią niedopuszczalną w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c.) próbę kwestionowania przez stronę ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd drugiej instancji, a którymi związany jest Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Z uzasadnienia wyroku zaskarżonego skargą kasacyjną jednoznacznie wynika, że w ocenie Sądu Apelacyjnego powódka wykazała nadzwyczajną zmianę stosunków w rozumieniu art. 357¹ k.c., czyniąc tym samym zadość spoczywającemu na niej obowiązкови dowodzenia w zakresie wymaganym przez art. 357¹ k.c. (s. 10-11 uzasadnienia wyroku z dnia 21 czerwca 2017 r.).

Skarżący nie wykazał także, aby istniała potrzeba wykładni przepisu prawnego budzącego poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wymaga sprecyzowania tych przepisów oraz wskazania na czym polegają poważne wątpliwości związane z ich stosowaniem wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, nie publ.). Te wymagania nie zostały spełnione przez skarżącego poprzez powołanie się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na rozbieżności interpretacyjne występujące

przy wykładni art. 357¹ k.c. Wbrew sugestii skarżącej, sygnalizowany w skardze kasacyjnej problem prawny związany z modyfikacją sądową na podstawie art. 357¹ k.c. wysokości świadczenia ubezpieczyciela z umowy ubezpieczenia w związku z wyczerpaniem tzw. sumy gwarancyjnej jest jednolicie postrzegany w orzecznictwie sądowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2012 r., II CSK 646/11, nie publ. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 1991 r., III CZP 122/91, OSP 1992, nr 7-8, poz. 170; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 1994 r., III CZP 74/94, OSNC 1994, nr 12, poz. 237; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2008 r., III CZP 140/07, nie publ.; nadto wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2000 r., II CKN 644/98, nie publ., z dnia 29 grudnia 1994 r., II CKN 266/99, nie publ.).

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego - na stosowany wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną - orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99, 108 § 1 i 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz § 21 w zw. z § 15 ust. 1, § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 2 pkt 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

jw

ał